

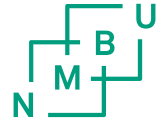
ECN 120

Konjunkturpolitikken – foreløpig oppsummering

Innhold

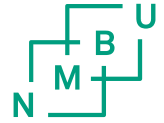
- valuta- og vekslingskurser
- vurderinger og nytte-kostnad
- endogene og eksogene forhold
- typer av sjokk og valg av konjunkturpolitikk

Konjunkturpolitikken – oversikt

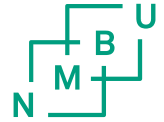
- Finanspolitikk – off. sparing: $S_{off} = T - G$
  - $T \rightarrow$ via priv.forbruk C (= indirekte)
  - $G \rightarrow$ samla etterspørsel (direkte)
- Pengepolitikk – pengemarkedet = likviditet
  - styringsrenta $\rightarrow$ via priv.forbruk C (= indirekte)
  - reserverkravet $\rightarrow$ via $mv = py \rightarrow$
    - ◆ disp inntekt $Y^d \rightarrow$ priv. forbruk C (indirekte)
    - ◆ prissignal $\rightarrow$ investering I (indirekte)
  - markedsoperasjoner (kjøp/salg obligasjoner)
- Likviditetsfella: direkte virkemiddel (= ikke omveg privat forbruk) bedre enn indirekte

Vurderinger i konjunkturpolitikken

- Nytte-kostnadsperspektiv (*NK*)
  - Virkemidler gjennomføres:
forventa nytte > forventa kostnad $\rightarrow NK > 0$
    - ◆ Forventa nytte større i låg- enn høgkonjunktur $\leftarrow$
lågkonjunktur med høg arbeidsløyse sjølfsterkende
(høg arb.løyse $\rightarrow$ låg samla ettersp. $\rightarrow$ høg.arb.løyse)
    - ◆ Høgkonjunktur: høg sysselsetting og kapasitetsutnytt.
 $\rightarrow$ element sjølkorreksjon (høg lønn $\rightarrow$ syssels. ned)
- Skille mellom endogene (modellinternt) og eksogene (modelleksternt) forhold $\rightarrow$ eksterne sjokk

Endogene og eksogene forhold

- Endogene forhold - modellinternt
  - eks: Fornuftig økonomisk politikk som bidrar til vekst men ikke bryter med langsiktig høg vekst
  - Ønska utvikling – vurdere om vekst skal dempes (for vellykka?) eller forsterkes/holdes (OK)
- Eksogene forhold (sjokk) – modelleksternt
  - eks 1: Store prisendringer hos handelspartnere påvirker innenlandske priser
  - eks. 2: Naturkatastrofer, klimaendringer
  - Skille mellom typer sjokk og rollen til konj.pol.

4 typer eksterne sjokk og konj.pol.

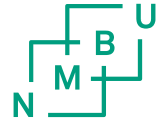
1 Positivt tilbudssidesjokk:

- eks. “kronår” i landbruket: uventa høge avlinger → fallende priser → velferdsauke forbrukerne
- forventet $NK < 0$ → ikke korrigerer

2 Negativt tilbudssidesjokk:

- eks. “uår” i landbruket: uventa låge avlinger → høge priser man ikke får gjort noe med
- forventet $NK < 0$ → ikke korrigerer
- ... men hjelpeprogram for de som er spes. vanskeligstilt (ikke en del av konjunkturpol.)

... eksterne sjokk og konj.pol.

3 Positivt etterspørselssjokk:

- eks. Husholdningene får uventa inntektsvekst → prisauke → sjølkorreksjon
- forventa $NK < 0$ → ikke korrigere
  - ◆ fristende å vurdere skatteauke, men viss sjokkeffekt kortvarig bedre å gjøre ingenting enn å føre ustabil økon. politikk

4 Negativt etterspørselssjokk:

- eks. Boligboble / Finanskrisen → etterspørsel faller → arbeidsløyse → etterspørsel faller meir
- forventa $NK > 0$ → korrigere v/ å tilføre kjøpekraft (ekspansiv penge- eller finanspolitikk)